

wieści PRUSZCZA

INFORMACJE URZĘDU MIASTA

NR 80/154

sierpień 2024 r.

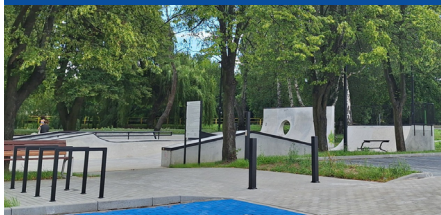
ISSN 1508-0269

BEZPŁATNY

3 Nowi dyrektorzy placówek oświatowych

4 Co nowego w inwestycjach?

5 Pruszczańska pracownia światowej klasy organmistrzów

Uspokajamy miasto

Bezpieczniej przy Szkole Podstawowej nr 2, na ulicy Tysiąclecia, a także na ulicach Niepodległości, Obrońców Pokoju, Olszewskiego i Wróblewskiego. Więcej kamer miejskiego monitoringu, dotacje na piece i nie tylko. O planach Straży Miejskiej w Pruszczu Gdańskim rozmawiamy z jej komendantem, Radosławem Pietrzakiem

Jak wygląda obecnie procentowo podział zadań realizowanych przez Straż Miejską w Pruszczu Gdańskim?

W tym roku przyjęliśmy już ponad 800 zgłoszeń. Najwięcej – 70% dotyczy ruchu drogowego. Mieszkańcy sygnalizują źle zaparkowane pojazdy lub takie, które na przykład wjechały w daną strefę bez odpowiednich uprawnień. Sporym problemem w mieście jest zastawianie. Coraz większa liczba mieszkańców postuluje także ograniczanie ruchu na zamieszkiwanych przez siebie ulicach lub jego uspokojenie. Zgłasza też, że poruszające się po nich pojazdy jeżdżą zbyt szybko.

Kolejne 15% zgłoszeń dotyczy zwierząt. Warunków w których są przetrzymywane, zaginięć czy poruszania się po mieście bez opiekuna. 13% to ochrona życia i zdrowia oraz zakłócanie ciszy nocnej. 9% dotyczy ochrony środowiska.

Zadziwiająco wysoki wskaźnik mają zgłoszenia dotyczące ruchu drogowego...

W związku z gwałtowną rozbudową otaczającej nas gminy wiejskiej i Gdańska stajemy się coraz bardziej miastem transzowym. Przy gwałtownym tempie zabudowywania się sąsiednich samorządów, na który nie mamy wpływu, nie ma żadnej recepty na uporządkowanie tej kwestii. Miasta nie da

się zamknąć znakami „tylko dla mieszkańców”. Możemy jednak wprowadzać rozwiązania, które nieco ułatwią nam życie. Czymś takim jest z pewnością ulica Strzeleckiego oraz rozwiązanie, które wprowadzamy właśnie na Osiedlu Sady. Od dłuższego czasu mieszkańcy oraz rodzice dzieci, odprowadzający swoje pociechy do szkoły i przedszkola na ul. Tysiąclecia, alarmowali, że osiedle przejmuje coraz więcej ruchu tranzytowego, postulując stworzenie z tego rejonu miasta strefy uspokojenia ruchu.

Jest to szczególnie ważne z punktu widzenia bezpieczeństwa dzieci. Stąd już wkrótce w rejonie ulic Tysiąclecia, Niepodległości, Obrońców Pokoju, Olszewskiego i Wróblewskiego pojawią się ulice jednokierunkowe i skrzyżowania równorzędne. Pojawi się też więcej miejsc parkingowych, a przy szkole i przedszkolu „Kiss & Drive”.

Skoro jesteśmy przy miejscach parkingowych. Słyszałem, że w mieście pojawiają się parkingi rotacyjne.

Cały czas unikamy wprowadzenia w Pruszczu Gdańskim stref płatnego parkowania. Sprawdzą się za to rotacyjne miejsca parkingowe przy Urzędzie Miasta. Teraz taka strefa rotacyjnych miejsc parkingowych pojawi się na zapleczu komendy policji, w sąsiedztwie działającej w centrum Biedronki.

Czy będą jeszcze jakieś zmiany związane z poprawą bezpieczeństwa ruchu?

Wśród tych najważniejszych – jeszcze jedna. Przejście dla pieszych na skrzyżowaniu ulic Solidarności i PCK zostanie przeniesione w bardziej bezpieczne miejsce.

Pierwszego września w Województwie Pomorskim wchodzi w życie uchwała antysmogowa.

To oznacza, że od września nie będzie można już używać kotłów grzewczych na paliwo stałe trzeciej klasy i poniżej. Parametr ten odzwierciedla wpływ spalania paliwa na środowisko – im wyższa klasa kotła, tym większe jego zaawansowanie technologiczne. Informację o klasie kotła znajdziemy na tabliczce znamionowej. Chciałbym w tym miejscu przypomnieć, że Referat Gospodarki Komunalnej nieustannie pomaga w uzyskaniu dotacji na piece. W tym roku skorzystało z nich już ponad 40 gospodarstw domowych.

13% interwencji Straży Miejskiej dotyczy ochrony życia i zdrowia...

Ten wskaźnik systematycznie spada. Jednym z elementów, który niewątpliwie na to wpływa, jest nieustanna rozbudowa miejskiego monitoringu. Obecnie dysponujemy w mieście 54 kamerami. Tylko w tym roku policja korzystała z naszych zapisów już ponad 50 razy.

Poprawa bezpieczeństwa w naszym mieście to także intensywne patrole, które w sezonie od marca do października nastawione są szczególnie na zabezpieczanie głównych traktów pieszych oraz terenów rekreacyjnych Pruszcza Gdańskiego.

Wykaz uchwał IX kadencji Rady Miasta

III uroczysta sesja Rady Miasta

Sesja zwołana na dzień 14 czerwca 2024 r., w Parku Kulturowym Faktoria.

IV sesja nadzwyczajna Rady Miasta

1. IV/17/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie zmiany budżetu Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na rok 2024.

2. IV/18/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na lata 2024-2037.

3. IV/19/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie określenia szczególnych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczególnych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania.

4. IV/20/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Pruszcz Gdański.

5. IV/21/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów w trybie bezprzetargowym.

6. IV/22/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi na Komendanta Straży Miejskiej.

7. IV/23/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie przekazania wniosku według właściwości.

8. IV/24/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Zakładu Nieruchomości Komunalnych.

9. IV/25/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi na organizatora Maratonu Rolkarskiego.

10. IV/26/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym.

11. IV/27/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r.

Uchwała w sprawie przekazania petycji i wniosku według właściwości.

V sesja nadzwyczajna Rady Miasta

1. V/28/2024 z dnia 25 lipca 2024 r.

Uchwała w sprawie zmiany budżetu Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na rok 2024.

2. V/29/2024 z dnia 25 lipca 2024 r.

Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański na lata 2024-2037.

3. V/30/2024 z dnia 25 lipca 2024 r.

Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański do partnerstwa na rzecz wspólnej realizacji projektu pod nazwą „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy w Urzędzie Miasta Pruszcz Gdański oraz Starostwie Powiatowym w Pruszczu Gdańskim”.

4. V/31/2024 z dnia 25 lipca 2024 r.

Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Gminę Miejską Pruszcz Gdański

5. V/32/2024 z dnia 25 lipca 2024 r.

Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości na rzecz Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański.

6. V/33/2024 z dnia 25 lipca 2024 r.

Uchwała w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Pruszcz Gdański.

Jesteśmy na wczasach. Na morzach i w lasach. Turystyka w I połowie XX wieku

Dom Wiedemanna to miejsce, gdzie historia spotyka się z nowoczesnością. To także punkt na mapie Pruszcza, gdzie można obcować ze sztuką zarówno rodzimą, jak i europejską.

Do XVIII-wiecznej willi przy ul. Krótkiej 6 mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego przychodzą, by posłuchać o dziejach naszego miasta, spotkać się z artystami, obejrzeć wyjątkowe dzieła sztuki. Okazuje się jednak, że również w środku wakacji Dom Wiedemanna ma w swojej ofercie nietuzinkową wystawę.

„Jesteśmy na wczasach. Na morzach i w lasach. Turystyka w I połowie XX w.” to nowo otwarta ekspozycja w sali na parterze. Sezon urlopowy sprzyja nie tylko podróżom po Europie, ale także, jeśli nie przede wszystkim, podróżom przez historię. Tegoroczna wystawa dotyczy wypraw, które już 100 lat temu były integralną częścią naszego regionu: urlopowiczom dobrze znany był luksusowy kurort Zoppot, z Gdyni wypływały legendar-

ne transatlantyki, a z pruszczańskiego rynku startowały wyścigi motocyklistów, które na stałe wpisały się w krajobraz turystyki motorowej tego okresu. O tym jak wypoczywano, jak wyglądał typowy, przedwojenny namiot i jakie były losy dziurawej apteczki samochodowej dowiedzieć się można na trwającej do końca września wystawie. Chusta, proporzycyk i krzyż harcerski to tylko niektóre z prezentowanych eksponatów, mających zdumiewający kontekst historyczny.

Po więcej zapraszamy na wczasy do Domu Wiedemanna, ul. Krótką 6, Pruszcz Gdański!

Godziny otwarcia wystawy:

od wtorku do niedzieli
godz. 12:00-16:30
do 15 września 2024 r.

Patronat nad wystawą objęła Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku.

O flirtowaniu z życiem z Danutą Stenką

W sobotę, 29 czerwca 2024 r. Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Pruszczu Gdańskim odwiedziła Danuta Stenka. Biesiadę ze znaną i lubianą aktorką poprowadził tradycyjnie Krystian Nehrebecki.

Rozmowa dotyczyła biografii autorki pt. „Flirtując z życiem”, w której Stenka opowiada m.in. o swoim dzieciństwie spędzonym w maleńkiej kaszubskiej wsi, o pracy w teatrze, na planie filmowym, w telewizji.

Na artystkę czekały również niespodzianki. Za działania na rzecz pokoju, Fundacja „Abel” Ambasador Pokoju uhonorowała Danutę Stenkę dyplomem i torebką z kaszubskim haftem, wyhaftowaną przez pruszczańską artystkę Annę Prill. Bracia Marian i Edmund Kwidzińscy z Fundacji „Abel”, pochodzący z Kaszub, zrobili aktorce dodatkową niespodziankę. Usłyszała ona wiersz napisany dla niej przez jednego z nich, drugi z kolei zaśpiewał dla aktorki

kilka piosenek, m.in. Skrzypka na dachu ze słowami w języku kaszubskim.

Nowi dyrektorzy placówek oświatowych

Od 1 września, na okres 5 lat powołano, w ramach konkursów, nowych dyrektorów pruszczańskich szkół. W ZSO nr 1, funkcję obejmie dr Artur Jendrzewski – historyk i informatyk, wieloletni nauczyciel i działacz społeczny. W SP nr 2 przy ul. Tysiąclecia, komisja na stanowisko dyrektora wyłoniła Marzenę Kotecką, która pełniła ww. stanowisko w ubiegłej kadencji.

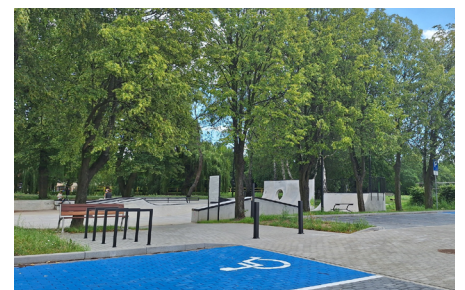

Pruszczańska młodzież korzysta już z nowego skateparku

Przy Centrum Kultury i Sportu w Pruszczu Gdańskim został uruchomiony nowy skatepark.

Wykonano skatepark w formie płyty żelbetonowej z wyprofilowanymi przeszkodami żelbetowymi przystosowanymi do jazdy na rolkach, deskorolkach, hulajnogach i rowerach bmx wraz z elementami uzupełniającymi, jak poręcze i murki.

Zrealizowano również oświetlenie skateparku. Ponadto wykonano miejsca postojowe dla samochodów osobowych wraz z drogą manewrową, zamontowano stojaki rowerowe i ławki oraz wykonano nowe ogrodzenie terenu od strony północnej i zachodniej wraz z bramą i furtką. Wartość robót: 1 242 542,21 zł.

145 lat Pruszczańskiego Towarzystwa Oświatowego

Wielokrotnie pisaliśmy o postaci doktora Hermanna Wiedemanna i jego wkładzie w rozwój gospodarczo-społeczny Pruszcza.

Ale tym razem nie o nim, ale o jego synu – Hugonie, również lekarzu, który żyjąc w Pruszczu nieco w cieniu swojego wielkiego ojca, przyglądał się przemianom miejscowości. A ta, z podgdańskiej dużej wsi, przestawała się w tamtych czasach niezwykle dynamicznie w miejscowość o cechach małomiasteczkich.

Hugo Wiedemann skupił się na potencjale edukacyjnym i kulturalnym Pruszcza. W drugiej połowie lat 70. XIX w. ilość mieszkańców Pruszcza osiągnęła liczbę 2000. Istniejąca dotąd szkoła musiała z pewnością pękać w szwach. Stąd też

podjęto decyzję o budowie nowej siedziby. To budynek, w którym mieści się obecnie prokuratura. Fakt ten mógł być inspiracją dla Wiedemanna juniora do zaangażowania się w aktywność wspierającą miejscowy rozwój edukacji. Rozpoczął więc starania, by przekonać miejscową, jakże jeszcze wąską elitę, do wsparcia jego projektu. Starania Hugo Wiedemanna spotkały się, mając na względzie liczbę mieszkańców, z isticie imponującym odzewem. Deklarację utworzenia zorganizowanej formy wsparcia oświaty w Pruszczu złożyły aż 82 osoby z Pruszcza i najbliższych okolic! I tak, 30 czerwca 1879 roku zawiązało się Pruszczańskie Towarzystwo Oświatowe.

Hugo Wiedemann stanął na czele Bildungsgesellschaft Praust, a do zarządu weszli jesz-

cze: aptekarz Stechern, mistrz murarski Bergemann, nauczyciel Waschkau, kupiec Jacoby i właściciel przedsiębiorstwa budowlanego J.F. Schulz.

Od samego początku istnienia Towarzystwo starało się nadać swojej aktywności odpowiednią rangę. Stąd też przystąpiło ono do Wschodnio- i Zachodniopruskiego Związku Stowarzyszeń Oświatowych. O tym, jak owocna musiała być działalność Towarzystwa, świadczy „laurka” jaką wystawił autor „Kroniki wsi Pruszcz” Wilhelm Hoffmann: „Towarzystwo (...) przeżyło szybki rozkwit i podniosło Pruszcz do rangi intelektualnego centrum dla całej okolicy; jest to jedno z nielicznych towarzystw tamtych czasów, które utrzymało się do dnia dzisiejszego”.

Co nowego w inwestycjach?

Sezon letni to zawsze czas wzmożonych prac drogowych i budowlanych – przede wszystkim ze względu na temperaturę oraz przerwę wakacyjną w placówkach oświatowych. Istotna jest również dbałość o bezpieczeństwo pieszych zanim wydłużą się wieczory i szybciej będzie zapadał zmrok. Z pewnością ważnym punktem inwestycji jest doświetlenie przejść dla pieszych. Istotne jest, że aż 95% oświetlenia w Pruszczu Gdańskim to oświetlenie LED.

Zachęcamy do zapoznania się z aktualnym postępem realizowanych prac:

1) Budowa wraz z przebudową ul. Miłosza, Malinowskiego, Deyny i części Komara w Pruszczu Gd. – etap 2 – budowa ul. Miłosza, Malinowskiego i części Komara w Pruszczu Gd.

Prace, które zakończono w lipcu 2024 r., wykonała Firma Ogólnobudowlana „ARAT” Krzysztof Makurat. Zakres prac:

- rozbiórka istniejących nawierzchni jezdni, zjazdów,
- wykonanie nawierzchni jezdni i zjazdów z betonowej kostki brukowej,
- wykonanie nawierzchni chodnika z płytek chodnikowych, ułożenia krawężników, oporników i obrzeży granitowych,
- budowa oświetlenia drogowego z oprawami LED oraz doświetlonymi przejściami dla pieszych,
- budowa kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego,
- wykonanie oznakowania poziomego i pionowego,
- wycinka drzew kolidujących z inwestycją oraz nasadzenie nowych drzew.

Z uwagi na uzyskane pozwolenia na budowę, w trakcie realizacji zadania rozszerzono umowę z Wykonawcą o dodatkowy zakres, tj. połączenie ul. Malinowskiego z drogą wojewódzką nr 226 tj. ul. Kopenika.

2) Budowa parkingu przy ul. Zastawnej w Pruszczu Gdańskim.

Zadanie zostanie zrealizowane do końca

2024 r. W ramach inwestycji zostanie wykonane zagospodarowanie terenu pomiędzy ul. Zastawną i Parkiem Kulturowym Faktoria obejmujące:

- 82 miejsca postojowe dla pojazdów osobowych,
- 4 miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych,
- 8 miejsc postojowych dla autobusów,
- chodniki i ciągi rowerowe łączące Faktorię z ul. Zastawną,

- zjazd z drogi wojewódzkiej,
- sieć kanalizacji deszczowej średnicy 300 mm, długości ok. 132 mb. wraz z betonowymi studniami kanalizacyjnymi średnicy 1200 i 1500 mm (5 szt.), wpustami drogowymi (4 szt.), separatorem substancji ropopochodnych do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej,
- sieć oświetleniową wraz ze słupami oświetleniowymi (16 szt.), lampami oświetleniowymi (17 szt.) nawiązującymi swoim charakterem do istniejącego oświetlenia na terenie Faktorii,
- wykonanie trawników, zieleni niskiej wraz z elementami małej architektury, tj. ławkami (10 szt.), koszami na śmieci (5 szt.), stojakami na rowery (8 szt.).

Wykonawcą robót jest Firma HYDRO-MAG Sp. z o.o.

Koszt całkowity wykonania robót: 2 609 843,98 złotych, w tym:

- z budżetu Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański – 609 844,98 zł,
- promesa ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład – Programu Inwestycji Strategicznych – 1 999 999,00 zł.

Projekt dofinansowany z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

3) Przebudowa skrzyżowania ul. NSZZ Solidarność z ul. PCK w Pruszczu Gd.

Zadanie będzie obejmowało:

- przebudowę skrzyżowania ul. NSZZ Solidarność z ul. PCK w zakresie likwidacji istniejącego przejścia dla pieszych

- i przejazdu dla rowerów,
- budowę przejazdu dla rowerów za skrzyżowaniem z ul. PCK w kierunku wschodnim,
- budowę odcinka ścieżki rowerowej,
- doświetlenie przejścia dla pieszych i przejazdu rowerowego oraz wymianę nawierzchni jezdni ul. NSZZ Solidarność na odcinku 190 mb.

Termin wykonania prac: październik 2024 r.

Wartość umowy: 696 405,09 zł.

Wykonawca Firma Ogólnobudowlana „ARAT” Krzysztof Makurat.

4) Budowa oświetlenia przy ul. Obrońców Westerplatte w Pruszczu Gd.

Przy ww. ulicy została wybudowana linia kablowa wraz z ośmioma słupami oświetleniowymi LED o wysokości 10 m oraz 20 sztuk słupów z podwójnym wysięgnikiem. Doświetlone zostały również przejścia dla pieszych.

Wartość umowy – 367 770,00 zł.

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Usługowe ESAND Adam Piasecki.

Zadanie zakończono w lipcu 2024.

5) Przebudowa budynku SP nr 1 w Pruszczu Gdańskim w związku z montażem podnośnika dla niepełnosprawnych w placówce edukacyjnej.

W ramach inwestycji, na którą umowa została podpisana pod koniec 2023 r., wykonano roboty obejmujące:

- rozbiórkę schodów wejściowych do budynku wraz z wymianą stolarki drzwiowej i okiennej na elewacji,
- rozbiórkę i budowę stropów między piętrami w zakresie niezbędnym do montażu podnośnika dla niepełnosprawnych,

- montaż podnośnika dla niepełnosprawnych wraz z niezbędną instalacją elektryczną,
- przebudowę wewnętrznej instalacji teletechnicznej (kontroli dostępu) niezbędnej dla obsługi podnośnika dla niepełnosprawnych,
- montaż balustrad i krat w obrębie klatek schodowych,
- wymianę posadzki w poziomie niskiego parteru budynku,
- wymianę okładzin schodów wewnątrz budynku,
- wykonanie wewnętrznej instalacji sygnalizacji pożaru, oświetlenia awaryjnego,
- poszerzenie przejścia pomiędzy pomieszczeniami wewnątrz budynku oraz przebudowę chodnika przed wejściem do budynku w celu likwidacji przeszkód

dla osób niepełnosprawnych. Wykonawcą robót jest Firma Grzegorz Urbański Usługi Remontowo-Budowlane URBUD.

Koszt wykonania robót budowlanych: 1 089 025,23 zł:

- z budżetu Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański – 924 025,23 zł,
- dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Programu wyrównywania różnic pomiędzy regionami III” - 165 000,00 zł.

Nad prowadzoną inwestycją sprawowano nadzory inwestorskie branży architektoniczno-budowlanej, elektrycznej i teletechnicznej, których koszt wyniósł 35 290,00 zł.

WYRÓWNYWANIE RÓŻNIC
MIĘDZY REGIONAMI

6) Przebudowa Przedszkola nr 3, przy ul. Niepodległości 10.

Przebudowa Przedszkola obejmuje wydzieloną część budynku. Zmianie ulegają funkcje pomieszczeń w strefie holu parteru, WC, i korytarza wewnętrznego. W holu wydzielono przestrzeń WC dla osób niepeł-

nosprawnych oraz WC dla personelu przedszkola.

Z pomieszczenia WC, korytarza i holu wewnętrznego stworzono jedno pomieszczenie pełniące funkcję pomieszczenia socjalnego. Układ funkcjonalny pozostałych pomieszczeń budynku pozostanie bez zmian. W salach dydaktycznych oraz w pomieszczeniach biurowych zostaną wykonane sufity podwieszane. Zakres elektryczny przebudowywanego przedszkola obejmuje także następujące instalacje:

- układ zasilania i wyłączników przeciwpożarowych,
  - instalację oświetlenia elektrycznego podstawowego,
  - instalację awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego,
  - instalację gniazd wtykowych i siły,
  - okablowanie instalacji klimatyzacji,
  - instalację przeciwprzepięciową i połączeń wyrównawczych,
  - instalację sieci strukturalnej,
  - instalację systemu SSWiN (System Sygnalizacji Włamania i Napadu).
- Wartość umowy: 797 702,29 zł. Termin zakończenia prac: październik 2024 r.

Pruszczańska pracownia światowej klasy organmistrzów

Co może kryć się w starej kotłowni? Pomysłów byłoby z pewnością wiele. Okazuje się, że taki nietypowy budynek to idealne miejsce, aby umieścić tam na przykład jedną z najbardziej renomowanych pracowni organmistrzowskich w Polsce i Europie.

Taka zaczarowana kotłownia znajduje się przy ulicy Łukasiewicza w Pruszczu Gdańskim. Kiedy przekroczymy progi zakładu, który niegdyś ogrzewał hale naprawy samochodów, otworzy się przed nami niezwykle świat dawnych technik stolarskich, odlewniczych czy snycerskich.

W naszym fachu nie ma dróg na skróty. Remonty i rekonstrukcje dawnych organów wymagają opanowania dawnych technik i stosowania materiałów adekwatnych do epoki – mówi Szymon Lech Januskiewicz, organmistrz wykształcony w USA i zarazem założyciel firmy SLJ Budowa Organów. – To bar-

dzo trudna branża a konkurencję trudno nam zliczyć na palcach jednej ręki.

Obecnie w dawnej kotłowni w Pruszczu Gdańskim powstają organy dla najstarszego istniejącego klasztoru w Polsce – opactwa Benedyktynów w Tyńcu. Przez setki lat w tamtejszym kościele znajdowały się jedne z najstarszych polskich organów. Renesansowy instrument zniknął ze świątyni podczas wojny. Zespół pruszczańskich organmistrzów odtwarza go na podstawie zdjęć i zachowanej dokumentacji, dokonując dodatkowo szczegółowej analizy porównawczej z najstarszymi instrumentami zachowanymi w Polsce: w Złotym Potoku pod Częstochową, czy w Marynowych na Żuławach.

Benedyktyńskie organy dołączą do bogatego portfolio pruszczańskich organmistrzów, którzy mają już na swoim koncie odbudowy i generalne remonty instrumentów w tak prestiżowych zabawkach sztuki sakralnej, jak między in-

nymi: kościele będącym częścią Opactwa Pocysterskiego w Krzeszowie, Klasztorze Franciszkanów w Gdańsku czy katedrze w Lozannie.

Faktoria Kultury 2024 dobiega końca!

Tegoroczny sezon Faktorii Kultury w pruszczańskim amfiteatrze gromadzi wspaniałą publiczność.

Frekwencja podczas spektakli, zarówno dziecięcych, jak i dla dorosłych, jest ogromnym powodem do radości. Już na długo przed występem amfiteatr wypełnia się do ostatniego miejsca. Ogromnie cieszy, że ani grill ani mistrzostwa Europy w piłce nożnej, ani koncerty w położonym nieopodal Trójmieście czy kapryśna pogoda (ulewne deszcze i upały) nie zmniejszają zainteresowania pruszczańskimi spotkaniami z kulturą pod gołym niebem. Atmosfera Parku Kulturowego Faktoria i magia, jaka powstaje dzięki artystom podczas spektakli i koncertów,

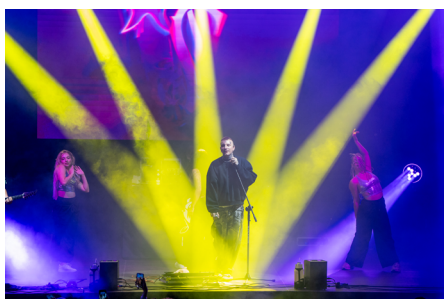
przyciąga w weekendowe letnie wieczory widzów do Pruszcza Gdańskiego.

Za nami koncerty: Sary James, Haliny Frąckowiak, Wolnej Grupy Bukowina, Bez Jacka, niesamowita uczta muzyczna i wokalna w wykonaniu projektu Limbowski & Rev.Ray, a także charyzmatyczna Daria Ze Śląska. W sierpniu wystąpili Smolasty, Spięty i Ørganek.

Niezliczone tłumy widzów przyciągają spektakle Teatru Wybrzeże. W sobotnie wieczory można było zobaczyć „Awanturę w Chioggi”, „Inteligentów”, „Norę”, „Bunbury. Komedie dla ludzi bez poczucia humoru” i „Żabusię”, a także „Romeo i Julia is not dead”, „Życie intymne Jarosława” oraz premierowo „Wszystko

szwindel”. W niedzielne popołudnia całe rodziny tłumnie obejrzały cykl spektakli zatytułowanych „Zaczarowana Królowa” oraz bawiący do łez, ale nie pozbawiony morału spektakl „Szelmostwa Lisa Witalisa”. Na zakończenie Dziecięcej Sceny Teatru Wybrzeże najmłodszy śledził losy bohaterów spektaklu „Złoty klucz”. Wydarzenia te przyciągnęły tysiące widzów. Ogromnie wszystkim i każdemu z osobna dziękujemy!

Całość tegorocznego cyklu w piątkowy wieczór 23.08.2024 r. zakończy wieczór STAND-UP w wykonaniu: Tomasza Jachimka, Michała Kempy oraz Tomasza Karolaka.

Wakacje w mieście – cykl festynów miejskich

Ani się obejrzelismy, a połowa wakacji za nami. Najmłodszy mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego mieli już kilkakrotnie okazję, aby skorzystać z zabaw, animacji, zajęć kulturalnych i sportowych przygotowanych przez Centrum Kultury i Sportu w Pruszczu Gdańskim.

W czwartkowe przedpołudnia w różnych częściach naszego miasta rozbrzmiewały szczęśliwe głosy dzieciaków korzystających z atrakcji projektu Wakacje w Mieście. Miejsca, w których spotykaliśmy się podczas zajęć tętniły życiem, zabawą i radością korzystających z wakacyjnej przerwy szkolnej.

Animatorzy związani z kulturą i spor-

tem starali się zapewnić jak najbogatszy program letnich zajęć. Oprócz zabaw treningów piłkarskich, koszykarskich i rugby prowadzonych przez trenerów klubów: Escola Futbolu Pruszcza Gdańskiego, BRYZA, R.C. Czarni Pruszcza Gdańskiego, przygotowano animacje poprowadzone przez młodych aktorów Małej Akademii Teatralnej. Po zajęciach ruchowych nie obyło się bez poczęstunku, który po wysiłku fizycznym smakował wybornie!

Odwiedzili nas także przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Pruszczu Gdańskim oraz Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pruszczu Gdańskim i opowiedzieli o zagrożeniach czyhających w czasie wakacji i jak się ich

ustrzec. Dodatkowo animatorki zaplały kolorowe warkocze i malowały buzie.

Podczas tego lata odwiedziliśmy już: Boisko obok CKiS, Boisko przy ul. Olshewskiego, Faktorię Handlową, Park miejski. Finałowe spotkanie odbędzie się 29.08.2024 r. w Faktorii Handlowej. Zapraszamy!

Bywają w życiu takie sytuacje, kiedy każdy musi być sam sobie dowódcą

Wierzył, że nie ma Pomorza bez Kaszub, a Polski bez Pomorza. Lech Bądkowski wywarł istotny wpływ na dzieje Gdańska i Polski.

Żołnierz kampanii wrzesniowej i polskich sił zbrojnych na Zachodzie. Dziennikarz, pisarz, opozycjonista. Postać niezwykle wpływowa, zdeteterminowana w swoich działaniach, oddana ojczyźnie. 31.08.2024 r. w Gdańsku, na skwerze u zbiegu ulic Świętojańskiej i Minogi zostanie odsłonięty pomnik upamiętniający zasługi Lecha Bądkowskiego. Miejsce to zostało wybrane nieprzypadkowo, gdyż nieopodal, w jednej z kamienic przy Targu Rybnym, od lat 60. XX w. mieszkał i tworzył działacz demokratyczny, rzecznik prasowy Lecha Wałęsy, twórca idei samorządowej na Pomorzu. Więcej o życiu Lecha Bądkowskiego można dowiedzieć się z plenerowej wystawy, przygotowanej przez Instytut Pamięci Narodowej, prezentowanej przed Domem Wiedemanna w Pruszczu Gdańskim.

Spotkanie promujące książkę „Myśl polityczna Lecha Bądkowskiego” pod redakcją Sławiny Bądkowskiej-Kosmulskiej, było okazją do odbycia wielu ciekawych rozmów o życiorysie bohatera odznaczonego Orderem Virtuti Militari i Honorowego Obywatela Gdańska. – *Polityczne i historyczne pisma mojego ojca, Lecha Bądkowskiego, nie są powszechnie znane. Od dawna myślałam o tym, żeby przypomnieć współczesnemu czytelnikowi te teksty, a przynajmniej ich część. Trzeba bowiem wiedzieć, że w czasie, kiedy były pisane, nie można było ich opublikować w oficjalnej prasie czy wydać w formie książki – zaznacza Sławina Kosmulska, córka wybitnego Pomorzana, redaktorka najnowszej kompilacji artykułów Bądkowskiego, która została wydana w roku, kiedy przypada 40. rocznica jego śmierci. Maria Mrozińska, dziennikarka i producentka filmowa, autorka artykułów o Lechu Bądkowskim, a prywatnie mieszkanka powiatu, z uznaniem opowiedziała o doświadczeniu współpracy z zasłużonym Pomorzaniem, wspomina jego nieprzeciętny instynkt polityczny, zrównoważony sposób bycia i pragmatyzm. – Bądkowski był moim wzorem, nauczycielem dziennikarstwa i człowiekiem, którego nieustannie podziwiam. W sposobie bycia opanowany i konkretny. Zawsze podkreślałam, że działał w interesie Polski, nie należy zawężać aktywności Lecha Bądkowskiego wyłącznie do kaszubszczyzny czy Pomorza. W latach 70. Lech Bądkowski zaczął współpracować z pismami niezależnymi i publikował swoje rozważania na temat sytuacji Polski. Biegłe władał językiem angielskim, więc jako pisarz i doświadczony dziennikarz wyjaśniał złożoność sytuacji w Polsce zagranicznym mediom. Pełen wysyp działalności publicystycznej Bądkowskiego następuje w okresie legalnej pracy Solidarności, czyli tzw. „Karnawału Solidarności”, kiedy krótko po podpisaniu porozumień*

sierpniowych publikuje na łamach Dziennika Bałtyckiego niewielkie objętościowo treści cyklicznie, tytułowane „Samorządność”. I tu wybrzmiewa najistotniejsza filozofia Lecha Bądkowskiego, zarówno w działaniu Kaszubów, Pomorza, Polski, ale i każdego obywatela – odpowiedzialność za to co się dzieje i co człowiek stwarza wokół siebie. Ta niewielka szpalta w „Dzienniku” spełniała ogromną rolę docierając do większej liczby odbiorców, jednocześnie dając przestrzeń do wyrażania wolnych myśli i słów.

W książce „Myśl polityczna Lecha Bądkowskiego” poszczególnym artykułom Lecha Bądkowskiego towarzyszą komentarze osób, które znały go prywatnie i interesują się jego dorobkiem: Aleksandra Halla, Cezarego Ob Rachta-Prondzińskiego, Grzegorza Grzelaka, Daniela Kalinowskiego i Marii Mrozińskiej.

– *Książkę otwiera tekst „Pomorska myśl polityczna”, który mój ojciec napisał w Londynie w 1944 r. A ta myśl jest wielotorowa. Ojciec skupiał się na pomorskości, na odrębności Pomorza. Uważał, że Pomorze odgrywa ważną rolę w polityce całego kraju, co niewątpliwie czerpał z najdawniejszych dziejów Pomorza, czyli z czasów panowania książąt Świętopelka i Mściwoja II. Dla Bądkowskiego to stanowiło bardzo ważną, historyczną podstawę, bo choć Pomorze jest odrębne, to ściśle związane z Polską. I w tym tonie wybrzmiewały te późniejsze pisma ojca.*

„Wy sami musicie wiedzieć, co macie robić, dokąd iść...”

Sławina Kosmulska wspomina dom rodzinny jako miejsce, w którym kultywowano patriotyzm polski i pomorski. – *Mój dziadek, Kazimierz Buntowski wychowywał syna w głębokiej wierze katolickiej, a w domu deklamowano Mickiewicza. Miało to wpływ na życiową postawę mojego ojca, Lecha Bądkowskiego. Przy okazji spotkania przytoczone zostały także inne publikacje dotyczące życia i działalności Pomorzana. O dzieciństwie i wczesnej młodości Bądkowski opowiedział Marii Mrozińskiej i Grzegorzowi Fortunie w wywiadzie, którego zapis został zaprezentowany w książce „Lech Bądkowski jakiego znaliśmy / O sobie”: – Jest tam dokładnie scharakteryzowany ten pomorski dom, któremu przyswiecał przede wszystkim legalizm.*

Bądkowski w swoim późniejszym działaniu z wielkim zaangażowaniem i legalizmem własnie, starał się wdrażać, w podporządkowanym władzy kraju, prawo do samorządowego działania. Przy czym nie możemy zapomnieć, że Bądkowski namawiał do rozważnego, chłodnego działania, unikał prowokacji – wspomina Mrozińska. Nie bez powodu rozdział dotyczący jego działalności w okresie porozumień sierpniowych, w najnowszej publikacji, dziennikarka zatytułowała „Żar uczuć i chłód rozumu”. – Bądkowski te cechy nosił w sobie i kierował się nimi przez całe życie” – wspomina autorka – Żar uczuć wyraża tu ogromne zaangażowanie dla dobra ojczyzny, a z drugiej strony ocena działalności w chłodny sposób. Za przykład wdrażania tych idei może posłużyć nam szczególnie aktualna obecnie, 80. rocznica Powstania Warszawskiego, którego Bądkowski oczywiście nie potępiał i doceniał zaangażowanie tych wszystkich, którzy stanęli w obronie Polski, ale nawoływał do chłodnej oceny i rozważania, czy każdy zryw, który kosztuje morze krwi, jest dla Polski skuteczny. Podobnie chłodnej ocenie poddawał osobę Lecha Wałęsy, krytycznie oceniał chaos panujący w początkowej działalności Solidarności, ale zawsze popierał koncyliacyjną postawę wobec władzy. Różnił ich styl i charakter, ale doskonale się uzupełniali: powściągliwy, konkretny Bądkowski wprowadzał dyscyplinę, Wałęsa z humorem rozładowywał napięcie obrad.

Bliscy Lecha Bądkowskiego mówili o nim, że był postacią barwną, zdyscyplinowaną i pragmatyczną, ale potrafił też uświetnić spotkania zabawnymi anegdotami. Osoby, które miały okazję współpracować z Bądkowskim, wspominają jak wiele jego idei wyprzedziło swój czas. Życie bohatera, pełne wlotów i upadków, zmagania wojennych i walk z systemem, urywa się za szybko. Lech Bądkowski przegrywa walkę z chorobą. Wielowymiarowy obraz bohatera i jego burzliwego życiorysu prezentuje wspomniany już film dokumentalny „Kryptonim Inspirator” w reżyserii Henryki Dobosz, zrealizowany w 2005 roku, wyprodukowany przez Marię Mrozińską.

Inicjatorem spotkania był prezes pruszczańskiego Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego Jan Malek oraz Burmistrz Pruszcza Gdańskiego Janusz Wróbel.

Partnerem wydarzenia był Samorząd Województwa Pomorskiego.

Projekt „Ogrody literatury” jest realizowany dzięki dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Książka pt. „Myśl polityczna Lecha Bądkowskiego” pod redakcją Sławiny Kosmulskiej, została wydana przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną przy udziale Fundacji „Samorządność” im. Lecha Bądkowskiego.

Wspólnie 600 tys. zł zdecydujemy na co wydać

MIASTO PRUSZCZ GDAŃSKI
BUDŻET OBYWATELSKI

Zeskanuj kod QR
i zgłoś on-line!

Zagłosuj na Cieknie!

Zagłosuj

od 9 do 20.09.2024 r.

zaplanowano pozytywnie 23 projektów

- Plenerowe Kino letnie | projekt nr 2
- Bezobsługowy kompleks wspinaczkowy dla dzieci i zaawansowanych wspinaczy (sztuczne góry do wspinania – bouldery) | projekt nr 3
- Montaż oświetlenia na głównej płycie boiska Stadionu Miejskiego | projekt nr 4
- Rozbudowa infrastruktury terenu rekreacyjnego przy ul. Słonecznej i Dąbrowskiego (park trampolin, strefa fitness, grill betonowy) | projekt nr 5
- Zielony Deptak w Pruszczu Gdańskim – Oaza spokoju w sercu miasta | projekt nr 7
- Letnia fontanna posadzkowa – LED | projekt nr 8
- Rewitalizacja placu zabaw na ul. Tysiąclecia w Pruszczu Gdańskim: pomiędzy ZSP nr 2 a Oddziały Przedszkolne SP nr 2 | projekt nr 9
- Rozbudowa siłowni przy ul. Dworcowej | projekt nr 10
- Odnowienie Parku Piknikowego | projekt nr 11
- Piłkarskie półkolonie letnie dla dzieci | projekt nr 13
- Wymiana opraw wraz ze słupami oświetlenia na boisku treningowym CKiS | projekt nr 14
- Połączenie ścieżki rowerowej w ciągu ul. Cicha 1 w Pruszczu Gdańskim | projekt nr 15
- Rewitalizacja terenów zielonych poprzez zwiększenie ich funkcjonalności oraz bezpieczeństwa dla mieszkańców osiedla Piastowskiego obejmującym nieużytki zielone za placem zabaw "Wojtusiowy Zakątek" | projekt nr 16
- Rodzinny park piknikowy z grillami oraz paleniskiem na terenie Faktorii | projekt nr 19
- Rewitalizacja pasa zieleni i zadrzewienie na ul. Hryniewieckiego | projekt nr 21
- Więcej drzew w Pruszczu Gdańskim | projekt nr 23
- Zestaw urządzeń do ćwiczeń kalinistyki na placu przy ul. Olszewskiego | projekt nr 25
- Poszerzenie miejsca otwartej strefy aktywności o „Park trampolin” | projekt nr 26
- Rozbudowa placu zabaw przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 | projekt nr 27
- Plac Zabaw – tor przeszkód OCR typu Ninja Warrior | projekt nr 28
- Śniadania Sąsiedzkie i Film Promujący Pruszcz Gdański | projekt nr 29
- Doposażenie placu zabaw "Wojtusiowy Kącik" | projekt nr 31
- Więcej ławek i śmietników w Pruszczu Gdańskim | projekt nr 32

więcej informacji na stronie bo.pruszcz-gdanski.pl

zdecyduj, które projekty
zostaną zrealizowane w 2025 r.